

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/६१
दिनांक ३-२-२०११

१ श्री. सुनिल भगवान पाटील,
शांताई कॉम्प्लेक्स, चितोडरोड, धुळे

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
उप कार्यकारी अधिकारी, धुळे पाटबंधारे विभाग, धुळे

: प्रतिवादी : प्रतिनिधी
उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
कार्यकारी अभियंता, धुळे पाटबंधारे विभाग, धुळे

: अनुपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ५/४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) नुसार त्यांचा अर्ज दिनांक २३/११/०९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, धुळे पाटबंधारे विभाग धुळे यांचेकडे, नकाणे तलावाचा गाळ काढण्यासाठी टेंडर प्रक्रियेविषयी निविदा प्रसिद्ध झालेल्या वृत्तपत्राचे कात्रण, वृत्तपत्राची जाहिरात बिलाची प्रत, मक्तेदाराला देण्यात आलेल्या कामाच्या आदेशाची सत्यप्रत वगैरे १३ मुद्यांवर माहिती मागीतली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ५/१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, धुळे पाटबंधारे विभाग यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना अद्याप माहिती मिळाली नाही. तसेच प्रथम अपीलाची सुनावणी घेण्यात आलेली नाही व निर्णयही प्राप्त झाला नाही. आज जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता यांचे वतीने उप विभागीय अधिकारी प्रतिनिधी म्हणून उपस्थित आहेत. जन माहिती अधिकाऱ्यांच्या प्रतिनिधीने पुढे असा

खुलासा केला की, अर्जदाराने मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली १३ मुद्यांवरील माहिती त्यांनी आज समक्ष सोबत आणलेली आहे. अपिलार्थी यांनी ती माहिती स्विकारण्याची संमती दर्शविली. माहिती देण्यामध्ये बराच विलंब झालेला दिसून येतो. तत्कालीन जन माहिती अधिकारी श्री.डी.यु.चौधरी हे सेवानिवृत्त झाले आहेत.

आयोगाकडे उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व जन माहिती अधिकारी यांचे प्रतिनिधी यांचा युक्तीवाद विचारात घेता असे आढळून येते की, अपिलार्थी यांना आज रोजी माहिती देण्यात येत आहे. तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता श्री.डी.यु.चौधरी हे सेवानिवृत्त झाले आहेत. त्यामुळे जरी ते अधिनियम कलम ५ (१) चे उल्लंघन केल्याने शास्तीस पात्र होत असले तरी ते सेवानिवृत्त झाल्यामुळे त्यांचेवर कारवाईचा प्रस्ताव नाही.

अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान कार्यकारी अभियंता, धुळे पाटबंधारे विभाग, धुळे हे आज सुनावणीसाठी उपस्थित नाहीत. जन माहिती अधिकारी यांचे प्रतिनिधी यांनी असे सांगितले की प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी सुनावणी घेतलेली नाही तसेच आदेशाही निर्गमित केलेले नाही. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, अपिलार्थी यांना दिनांक १८/२/२०१० च्या पत्रानुसार २५/२/२०१० रोजी सुनावणीसाठी उपस्थित राहणेबाबत कळविण्यात आले होते. तथापि या पत्राची पोच ते दाखऱ शकले नाहीत. तसेच अपिलार्थी यांनी त्यांना बोलाविले असल्याचे अमान्य केले. अशाप्रकारे अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, धुळे पाटबंधारे, धुळे यांनी प्रथम अपिलाची सुनावणी घेतलेली नाही, आदेश पारीत केलेले नाही, त्यामुळे त्यांनी अधिनियमाच्या कलम १९ (१) चे उल्लंघन केले आहे. यासाठी त्यांचे वरिष्ठ अधिकारी अधिक्षक अभियंता, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, जळगांव यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता धुळे पाटबंधारे विभाग, धुळे यांचेवर यथायोग्य प्रशासकीय कार्यवाही करावी.

जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता धुळे पाटबंधारे विभाग, धुळे यांना असे आदेशित करण्यात येते की, अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांना आज रोजी समक्ष देण्यात यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभूमीवर अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र.६१/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, धुळे पाटबंधारे विभाग, धुळे यांनी अपिलार्थीना मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती आज समक्ष विनामूल्य पूरवावी.

नाशिक

दिनांक **०३/०२/२०११**

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. सुनिल भगवान पाटील, शांताई कॉम्प्लेक्स, चितोडरोड, धुळे.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, धुळे पाटबंधारे विभाग, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, धुळे पाटबंधारे विभाग, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ अधिक्षक अभियंता लाभ क्षेत्र विकास प्राधिकरण, जळगांव यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/६३
दिनांक ३-२-२०११

१ श्री. काशिनाथ चिंधू पाटील,
मु.पो. अंजनविहिरे, ता. शिंदखेडा,
जिल्हा धुळे

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
तालुका वैद्यकीय अधिकारी, पंचायत समिती,
शिंदखेडा, जि.धुळे.

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
जिल्हा आरोग्य अधिकारी,
जिल्हा परिषद, धुळे, जि.धुळे.

: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ५/४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २४/१/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा वैद्यकीय अधिकारी शिंदखेडा यांच्याकडून डॉ.एल.क्ही.वाघ हे बोगस डॉक्टर अंजनविहिरे येथे विनापरवानगीने करीत असलेल्या व्यवसाया संदर्भात तीन मुद्यांवर माहिती मागीतली आहे. आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा तालुका आरोग्य अधिकारी, शिंदखेडा यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ५/४/२०१० नुसार अपिलार्थीनी मागीतलेली मुद्येनिहाय माहिती पुरविली आहे. या पत्रामध्ये असे नमूद केले आहे की, अपिलार्थीनी माहिती मागितल्यानंतर, फोनवर त्यांचेशी चर्चा केली व डॉक्टरांची चौकशी चूल असून, चौकशी पूर्ण झाल्यावर कळविणेत

येईल. तक्रारीनुसार अतिरिक्त जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद, धुळे यांनी चौकशी केली आहे व चौकशीअंती असे दिसून आले की, डॉक्टरांवर पोलीस केस दाखल असून दोंडाईचा येथे कोर्ट केस चालू आहे. (कोर्ट केस नं. २००६/३६). दरम्यानच्या काळात माहिती प्राप्त झाली नाही म्हणुन अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक २३/२/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, धुळे यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी त्यांना व्यवस्थित बोलता येत नसल्याने/ ते पॅरेलिसीसने आजारी असल्याने त्यांनी लेखी निवेदन सादर केले, त्यावरुन असे दिसून येते की, अपिलाची सुनावणी झाली नाही. तसेच संबंधित बोगस डॉ. एल.व्ही.वाघ हे अजूनही अंजनविहिरे येथे व्यवसाय करतात. अपिलार्थी यांची अशी अपेक्षा दिसली की, बोगस डॉक्टरांवर राज्य माहिती आयोगाने कारवाई करावी. तथापि हा कारवाईचा विषय राज्य माहिती आयोगाच्या अखत्यारीतील नाही असे अपिलार्थीना स्पष्ट करण्यात आले. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा तालुका आरोग्य अधिकारी, शिंदखेडा व अपिलीय अधिकारी तथा जिल्हा आरोग्य अधिकारी, धुळे यांनी असा युक्तीवाद केला की, या प्रकरणी अतिरिक्त जिल्हा आरोग्य अधिकारी यांनी चौकशी करून केस दाखल केली आहे. केस दाखल केल्यानंतर व्यवसाय बंद केल्याबाबत संबंधित डॉक्टराने अपिलार्थी यांना लिहून दिले आहे. तसेच वैद्यकीय अधिकारी प्राथमिक आरोग्य केंद्र यांनी प्रत्यक्ष तपासणी केली असता सध्या ते व्यवसाय करीत नाहीत. अर्थात डॉ.वाघ हे सध्याही व्यवसाय करीत आहेत असे अपिलार्थीचे म्हणणे असल्यास तेही स्वतंत्रपणे पोलीस खात्याकडे गुन्हा दाखल करू शकतात. अपिलीय अधिकारी यांनी पुढे असा खुलासा केला की, बोगस डॉक्टर या विषयाच्या संदर्भात एक समिती नेमलेली असून समितीचे अध्यक्ष जिल्हाधिकारी असून सदस्य सचिव, जिल्हा पोलीस उपअधिक्षक आहेत. तसेच जिल्हा शल्यचिकित्सक व जिल्हा आरोग्य अधिकारी हे त्या समितीचे सदस्य आहेत. या समितीची दर तीन महिन्याला बैठक होवून त्यामध्ये बोगस व्यवसाय करणाऱ्या डॉक्टरांच्या आलेल्या प्रकरणाबाबत आढावा घेण्यात येतो. तसेच अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ५/३/२०१० नुसार जो प्रथम अपील अर्ज केला आहे त्यासंदर्भात असा युक्तीवाद केला की, बोगस वैद्यकीय व्यवसाय या विषया संदर्भात उप जिल्हा पोलीस अधिक्षक (मुख्यालय) धुळे हे जन माहिती अधिकारी आणि जिल्हा पोलीस अधिक्षक हे अपिलीय अधिकारी आहेत, अशी माहिती प्राप्त झाल्यावर अपिलार्थी यांनी प्रथम अपील अर्ज परत घेतला आहे. अपिलार्थीनी प्रथम अपीलाचा

अर्ज परत घेतल्याने या प्रकरणी सुनावणी घेण्यात आली नाही आणि त्यामुळे आदेशाही पारीत केले नाहीत.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे आढळून येते की, माहिती उशीरा देण्यात आली असल्याने अधिनियम कलम ५ (१) चे उल्लंघन झाले आहे. याबाबत असा खुलासा करण्यात आला की, तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा तालुका आरोग्य अधिकारी यांनी अपिलार्थीचा अर्ज प्राप्त झाल्यापासून ३० दिवसाच्या आत फोनवर चर्चा केली व डॉक्टरांची चौकशी चालू आहे व चौकशी पूर्ण झाल्यावर कळविण्याविषयी फोनवर माहिती दिली होती. चौकशी चालू असल्याने माहिती देण्यास विलंब इ आला आहे. शिवाय जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन तालुका वैद्यकीय अधिकारी, पंचायत समिती, शिंदखेडा (डॉ.एस.एस.शिंदे) हे सेवानिवृत्त झाले आहेत. तत्कालिन जन माहिती अधिकारी सेवानिवृत्त झाले असल्याने शास्तीबाबत कोणताही आदेश नाहीत.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीने आयोगाकडे केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. ६३/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक **०३/०२/२०११**

(मा. हि. शहा)

**राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक**

प्रत,

- १ श्री. काशिनाथ चिंधू पाटील, मु.पो. अंजनविहिरे, ता. शिंदखेडा, जिल्हा धुळे
- २ जन माहिती अधिकारी तथा तालुका वैद्यकीय अधिकारी, पंचायत समिती, शिंदखेडा, जि. धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/६९
दिनांक ०३-०२-२०११

१ श्री. शेख अमिन हमीद : अपिलार्थी : उपस्थित
रा.मुसलमान मोहल्ला, शाह झेरॉक्स जवळ,
नवापूर, जिल्हा नंदुरबार.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
निवडणूक नायब तहसिलदार,
तहसील कार्यालय, नवापूर जि. नंदुरबार

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार, : उपस्थित
तहसील कार्यालय, नवापूर, जि. नंदुरबार

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे
दिनांक.८/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा
अर्ज दि.१/१/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तहसील कार्यालय, नवापूर यांचेकडून लोकसभा
निवणक, २००९ आणि विधानसभा निवडणूक, २००९ च्या जेवणाच्या खर्चाबाबत एकूण ८ मुद्यांद्वारे
माहिती मागीतली आहे. आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरुन असे दिसून येते
की, जन माहिती अधिकारी तथा निवणक नायब तहसिलदार, तहसील कार्यालय, नवापूर यांनी
दिनांक ३०/०१/२०१० नुसार अपिलार्थी यांना ८ मुद्यांवरील माहिती पुरविली आहे. या उत्तराने
समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ९/२/२०१० नुसार, मुद्दा क्र. १ ते ७ ची

माहिती अपूर्ण पुरविली आणि मुद्या क्र.८ नुसार कागदपत्रांचे निरीक्षण करण्याकरीता अर्जदारास वेळ आणि दिनांक देण्यात आलेला नाही, असे कारण दर्शवून अपिलीय अधिकारी तहसिल कार्यालय, नवापूर यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी पुरविलेली मुद्रेनिहाय माहिती कशी योग्य नाही याबाबत सविस्तरपणे युक्तीवाद केला. तसेच लेखी निवेदन दाखल केले. जन माहिती अधिकारी तथा निवडणूक नायब तहसीलदार, नवापूर यांनीही सविस्तरपणे युक्तीवाद केला आणि सांगितले की, त्यांनी कार्यालयात उपलब्ध असलेली माहिती पुरविली आहे. मुद्या क्र.८ मध्ये उपलब्ध दस्तऐवजांचे निरीक्षण करण्यासाठी दिनांक रोजी वाजता येवू शकता असे जे उत्तर दिले आहे त्यामध्ये तारखा भरण्याचे अनावधानाने राहून गेल्याची चूक त्यांनी मान्य केली. तथापि पुढे असाही खुलासा केला की, अपिलार्थीनी मागीतलेली माहिती फार विस्तृत प्रकारची होती. तरीही सर्व कागदपत्रे झेरॉक्स काढून त्यांना विनामूल्य पुरविण्यात आली आणि त्यांनी मागीतलेल्या सर्व कागदपत्रांच्या प्रती पुरविण्यात आल्यामुळे पुन्हा अवलोकनासाठी बोलावण्याची गरज भासली नाही. तसेच माहिती दिनांक ३०/१/२०१० रोजी पूर्णपणे दिली असून ती माहिती विहित मुदतीत पुरविण्यात आली आहे. मुद्या क्र.२ बाबत उर्वरित कर्मचारी हे निवडणूक कामासाठी कार्यरत असलेले, इतर कार्यालयीन कर्मचारी, तलाठी, पोलिस, होमगार्ड असू शकतात. परंतु त्या अनुषंगाने या दिवशी कोणकोण जेवले ही माहिती कार्यालयीन अभिलेख्यात उपलब्ध नाही. तसेच इतर मुद्यांबाबत उपलब्ध माहिती पुरविण्यात आली आहे. या प्रकरणी निवडणूक निर्णय अधिकारी यांनी जो निधी उपलब्ध करून दिला त्यामध्ये Advance देण्यासाठी रक्कम उपलब्ध करून दिली त्याप्रमाणे ठेकेदाराला Advance पोटी रक्कम देण्यात आलेली आहे. अपिलार्थीची अशी अपेक्षा दिसून आली की, या प्रकरणी मोठ्या प्रमाणावर भ्रष्टाचार झाला असल्याने आणि माहितीचे अवलोकनापासून त्यांना वंचित ठेवण्यात आले असल्याने संबंधितांवर कार्यवाही करावी. तथापि अपिलार्थी हे या प्रकरणीच्या भ्रष्टाचाराच्या त्यांच्या संशयासंबंधात निवडणूक निर्णय अधिकारी यांचेकडे तक्रार दाखल करू शकतील. निवडणूकीच्या प्रकरणी जी काही देयके अदा केली जातात ती अंतिमतः निवडणूक निर्णय अधिकारी यांचेकडे दाखल होतात. तसेच त्याचे लेखा परिक्षण होते. त्यामुळे जेवणाची देयके अदा करतांना काही त्रूटी राहिल्या असल्यास त्या त्रुटीबाबत जिल्हाधिकारी, नंदुरबार हे निवडणूक निर्णय अधिकारी या नात्याने संबंधित दोषी व्यक्तींवर कार्यवाही करू

शक्तील. यासाठी या आदेशाची एक प्रत जिल्हाधिकारी, नंदुरबार यांना देण्यात यावी. अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार, नवापूर यांनी प्रथम अपील अर्जाची सुनावणी दि.२४/३/२०१० रोजी घेऊन अपिलार्थीना असे कळविले की, अपील अंशतः मान्य करण्यात येत आहे आणि जन माहिती अधिकारी निवडणुक शाखा, यांनी अर्जदारास अपेक्षित असलेल्या माहितीचे निरीक्षण करण्यासाठी दिनांक आणि वेळ ठरवून माहिती निरीक्षणासाठी उपलब्ध करून द्यावी. तहसिलदार, नवापूर यांनी अपीलावर विवेचन, कारणमिमांसा नमूद करून आदेश निर्गमीत केलेले दिसून येत नाहीत. निर्गमित केलेले आदेशाचे पत्र एका साच्याचेच असून स्वयंस्पष्ट नाही. आज सुनावणीचे वेळेसही आदेशाची प्रत उपलब्ध करून देण्यात आली नाही. त्यामुळे जिल्हाधिकारी, नंदुरबार यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, तत्कालिन तहसीलदार, नवापूर यांच्या या कार्यशैलीतील कर्तव्यपरायणतेच्या अभावाबाबत नोंद घ्यावी. यासाठी या आदेशाची प्रत जिल्हाधिकारी, नंदुरबार यांना देण्यात यावी.

आयोगास उपलब्ध करून दिलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी आणि उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे आढळून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा निवडणूक नायब तहसीलदार, नवापूर यांनी त्यांच्या कार्यालयात उपलब्ध असलेली माहिती अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित मुदतीत पुरविण्यात टाळाटाळ केलेली आहे असे म्हणता येणार नाही. माहिती अधिकाराचा अर्ज प्राप्त झाला त्या वेळेचे तत्कालीन निवडणूक नायब तहसीलदार श्री.के.जे.वसावे हे आता सेवानिवृत्त झाल्याचे निर्दर्शनास आणण्यात आलेले आहे. एकंदरीतपणे असेही दिसून येते की, माहिती देतांना श्री.एस.डी.बाविस्कर हे विद्यमान निवडणूक नायब तहसीलदार म्हणून होते. अपिलार्थीना असे अपेक्षित दिसते की, जन माहिती अधिकारी श्री.बाविस्कर यांनी अपिलार्थीच्या मूळ अर्जास उत्तर देतांना निवडणूक कामासंबंधी वेळीच तत्कालीन संबंधिताशी संपर्क साधून कागदपत्रे व माहिती मिळविण्यासाठी प्रयत्न करून जास्तीत जास्त योग्य माहिती पुरविली असती तर अपिलार्थीना शंका उपस्थित करण्यास वाव राहिला नसता. तहसीलदार, नवापूर यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, त्यांच्या या त्रुटी संबंधित त्यांनी भविष्यात अशा प्रकाराची उचित काळजी घ्यावी अशी निवडणूक नायब तहसीलदार यांना समज द्यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभूमीवर अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ६९/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

०३/०२/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. शेख अमिन हमीद, रा.मुसलमान मोहल्ला, शाह झेरॉक्स जवळ, नवापूर, जिल्हा नंदुरबार.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा निवडणूक नायब तहसिलदार, तहसिल कार्यालय, नवापूर, जिल्हा नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार, तहसील कार्यालय, नवापूर, जि. नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नंदुरबार यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४८
दिनांक ३-२-२०११

१ सौ.सुशिलाबाई मोहन पोलादे
रा.गल्ली नं.७, मरीमाता मंदिराजवळ,
२१५३, ग.नं.७, धुळे, जि.धुळे.

: अपिलार्थी : प्रतिनिधी
उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
जिल्हा शल्यचिकित्सक व अधिकारी,
सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
अधिष्ठाता, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे

: प्रतिवादी : उपस्थित
प्रतिनिधी
उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २५/३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १२/११/२००९ नुसार माहिती अधिकारी तथा जिल्हा शल्यचिकित्सक व अधिकारी, तांत्रिक चौकशी समिती, धुळे यांचेकडून त्यांना स्वतःला झालेल्या आजारासंबंधात जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, धुळे यांनी नेमलेल्या तांत्रिक चौकशी समितीच्या अहवालाची प्रत व या अहवाला संबंधीत एकूण ५ मुद्यांद्वारे माहिती मागीतली आहे. जन माहिती अधिकारी तथा जिल्हा शल्यचिकित्सक व अधिकारी, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १४/१२/२००९ नुसार अपिलार्थी यांना असे कळविले की, जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, धुळे यांचेकडील तक्रार अर्ज क्र. ८०८/०८ मधील तांत्रिक चौकशी समितीने केलेल्या चौकशीच्या अहवालासंबंधी, सदरील प्रकरण हे न्यायप्रविष्ट असल्याने सदरील माहितीची जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, धुळे यांचेकडे मागणी करावी. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक

१९/१२/२००९ अन्वये अपिलीय अधिकारी, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. अपिलीय अधिकारी तथा अधिष्ठाता, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे यांनी या प्रकरणी दिनांक ८/१/२०१० रोजी सुनावणी घेवून त्यांचे पत्र दिनांक ११/१/२०१० नुसार अपिलार्थीना असे कळविले की, प्रकरण त्यायप्रविष्ट असल्यामुळे जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच यांचेकडे मागणी करावी.

आज सुनावणीच्या वेळी जन माहिती अधिकारी तथा जिल्हा शल्यचिकित्सक सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे यांनी असा युक्तीवाद केला की, जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच किंवा पोलीस किंवा क्रिमिनल कोर्ट यांचेकडून एखाद्या प्रकरणी निष्काळजीपणाबाबत चौकशीसाठी मागणी झाल्यास त्यासाठी शासनाने जिल्हा शल्यचिकित्सक यांचे अध्यक्षतेखाली एक तांत्रिक समिती नेमली आहे. त्यांच्यामार्फत तपासणी करण्यात येवून अहवाल हा त्या संबंधित प्राधिकाऱ्याकडे (या प्रकरणी जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंचाकडे) पाठविला जातो. त्याप्रमाणे जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच यांचेकडे या प्रकरणाचा अहवाल पाठविण्यात आला आहे. जिल्हा शल्यचिकित्सक धुळे यांनी पुढे असा खुलासा केला की, संबंधित अपिलार्थी यांचेवर डॉ.विपूल बाफना, डॉ. माधुरी बाफना यांचेकडे उपचार करण्यात आला आहे. तसेच नंतर त्यांनी मुंबईतील के.ई.एम. हॉस्पिटलमधील डॉ.एन दळवी यांचेकडून सल्ला मिळविला आहे. जिल्हा शल्यचिकित्सक, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे यांचेकडे रुग्ण दाखल झालेला नाही. त्या वेळचे जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ.पी.एम. चपळगांवकर हे सध्या निलंबित आहेत. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचे प्रतिनिधी यांनी असा खुलासा केला आहे की, जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंचाने त्यांचे पत्र दिनांक १६/१/२०१० नुसार अधिष्ठाता, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे यांना कळविले आहे की, सौ. सुशिलाबाई मोहन पोलादे यांनी अधिनियमांतर्गत त्यांच्याकडे अर्ज केलेला नाही व त्यांनी रीतसर अर्ज केल्यास त्यांना उपलब्ध माहिती नियमानुसार दिली जाईल. अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, माहिती मिळालेली नाही व त्यांनी जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच यांचेकडे या प्रकरणी नुकसान भरपाई मिळावी म्हणून तक्रार दाखल केली आहे. तसेच त्यांनी जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंचचे पत्र दिनांक २०/३/२००९ दाखविले. त्यानुसार सविस्तर चौकशी अहवाल घेवून दिनांक १/४/२०१० रोजी ग्राहक तक्रार निवारण मंचासमोर सादर करण्यासाठी सिव्हील सर्जन, सिव्हील हॉस्पीटल, धुळे यांना कळविले आहे. पुन्हा दिनांक ५/४/२०१० च्या पत्रानुसार तक्रार निवारण मंच यांनी सिव्हिल सर्जन यांना पत्र लिहून कळविले आहे की, अहवाल ३ दिवसाचे आत मंचासमोर सादर करावा. ही पत्रे जिल्हा शल्यचिकित्सक यांना दाखविण्यात आली असता ही पत्रे त्यांचेकडे मिळाल्याचे त्यांना ज्ञात नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तीवाद विचारात घेता या प्रकरणी असे आढळून येते की, अपिलार्थी यांनी या प्रकरणी जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, धुळे यांचेकडे माहितीचा अधिकार २००५ अंतर्गत माहिती मिळाणेबाबत अर्ज दाखल करणे गरजेचे होते. तांत्रिक समितीचा सविस्तर अहवाल जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच यांचेकडे एप्रिल, २०१० पर्यंत पाठविला नसल्याचे मंचाच्या पत्रावरून दिसून येते. जन माहिती अधिकारी तथा जिल्हा शल्यचिकित्सक, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे यांना असे आदेशित करण्यात येते की, तो अहवाल पाठविला नसल्यास ग्राहक तक्रार निवारण मंच यांचेकडे तातडीने सविस्तर अहवालाची प्रत पाठवावी. तसेच या तक्रार अर्जाबाबत, तांत्रिक समितीच्या अहवालावर/ चौकशीवर ग्राहक तक्रार निवारण मंचने अंतिम निर्णय घेतला नसल्याने अपिलार्थी यांनी ग्राहक तक्रार निवारण मंचाकडे अर्ज केल्यास, चौकशी अहवालावर अंतिम निर्णय झाल्यावर चौकशी अहवालाची प्रत त्यांना उपलब्ध होईल.

उपरोक्त घटनाक्रम पाहता असे दिसून येते की, अधिनियमातील तरतूदीनुसार अपिलार्थी यांचे मूळ अर्जास जन माहिती अधिकारी तथा जिल्हा शल्यचिकित्सक, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे यांनी विहित मुदतीत प्रतिसाद देवून माहितीबाबत कळविले आहे. तसेच अपिलार्थी हे माहितीचा अधिकार अधिनियमांतर्गत माहिती प्राप्त करून घेण्यासाठी जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंचकडे माहिती मिळाणेबाबत स्वतंत्रपणे अर्ज करू शकतात. या विवेचनाच्या पाश्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहे.

आदेश

१. अपील क्र. ४८/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

०३/०२/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

१ सौ.सुशिलाबाई मोहन पोलादे, रा.गल्ली नं.७, मरीमाता मंदिराजवळ, २१५३, ग.नं.७, धुळे.

२ जन माहिती अधिकारी तथा जिल्हा शल्यचिकित्सक, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अधिष्ठाता, सर्वोपचार रुग्णालय, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/६२
दिनांक ०३-०२-२०११

१ श्री. श्रावण यशवंत खैरनार, देवपूर,
अभिरुची अपार्टमेंट, बोरसे नगर,
गोंदूर विमानतळ रोड, देवपूर, धुळे.
: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
उपकार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर)
विभाग, धुळे
: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर)
विभाग, धुळे
: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे
दिनांक.०५/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा
अर्ज दि.१६/११/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे
(स्थानिक स्तर) विभाग, धुळे यांच्याकडून दि.१/४/२००९ ते १५/११/२००९ या कालावधीत

३३:३३:३३ या निकषानुसार मजुर संस्थेला देण्यात आलेली कामे, सुशिक्षीत बेरोजगार अभियंता यांना देण्यात आलेली कामे व वर्ग ६ ठेकेदाराला निविदा प्रसिद्ध करून किती कामे देण्यात आली याबाबत माहिती मागीतली आहे. माहिती न मिळाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.१८/१२/२००९ नुसार अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) विभाग, धुळे यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) विभाग, धुळे यांनी या प्रकरणी दि.६/१/२०१० रोजी सुनावणी घेतली व त्यांचे पत्र दि.१२/१/२०१० नुसार आदेश निर्गमित करण्यात आले. या आदेशाच्या विवेचनात असे नमूद केले आहे की, माहिती विलंबाने दिलेली असल्याने विलंबाबाबत माहिती अधिकारी यांना दंड स्वरूपात मुदतीनंतर झालेल्या विलंबाबाबत दिवसाला रु.१०/- या प्रमाणे दंड लावण्यात येत आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना माहिती उशिराने मिळाली असल्याने जन माहिती अधिकारी यांना शास्ती लावावी व त्यांना नुकसान भरपाई मिळावी. तसेच कार्यकारी अभियंता यांनी त्यांना अधिकार नसतांना जन माहिती अधिकारी यांना रु.१०/- प्रतिदिन दंड लावण्यात आलेला आहे यासाठी त्यांच्यावरही कार्यवाही व्हावी. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन शाखा अभियंता, (उपकार्यकारी अभियंत्यांचा अतिरिक्त कार्यभार) लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) विभाग, धुळे यांनी असा युक्तीवाद केला की, निविदा लिपीक यांनी त्यांना उशिराने माहिती दिल्याने वेळेत माहिती देणे शक्य झाले नाही. माहितीस विलंब होत असल्याचे त्यांनी अर्जदारास कळविलेलेही नाही. निवीदा लिपीक हे त्यांच्याच कार्यालयात त्यांचेच सहाय्यक म्हणून कार्यरत आहेत. त्यामुळे विलंबाने माहिती दिली हे सिद्ध होत आहे. अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) विभाग, धुळे यांनी असा युक्तीवाद केला की, जर त्यांनी रु.१०/- प्रतिदिन दंड लावलेला असला तरी, अधिनियमातील नियमांची नंतर तपासणी केली असता या बाबतीतील अधिकार त्यांना नसल्याचे लक्षात आल्याने, त्यांनी या दंडाच्या रक्कमेचा भरणा करून घेतलेला नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, तसेच जन माहिती अधिकारी व अपिलीय अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा

तत्कालीन शाखा अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) विभाग, धुळे यांनी २२ दिवस माहिती उशिरा पुरविली आहे. त्यामुळे त्यांनी अधिनियमातील कलम ५(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे ते अधिनियमातील कलम २०(१)नुसार शास्तीस पात्र आहेत. त्यामुळे त्यांचेवर रु.५५००/-इतकी शास्ती लावण्यात येत आहे. त्यांनी या शास्तीचा भरणा चार समान मासीक हप्त्यात लेखाशिर्ष क्र. "००७० इतर प्रशासकीय सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रक्कम १८ माहितीचा अधिकार ००७०-००६१" या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात करावा. अपिलार्थी हे त्यांचे काय नुकसान झाले या बाबत संयुक्तीक कारण देऊ शकले नाहीत. त्यामुळे त्यांची नुकसानभरपाईची मागणी स्वीकारार्ह नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीचे आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ६२/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.

२. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन शाखा अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) विभाग, धुळे यांनी २२ दिवस उशिराने माहिती देऊन अधिनियमातील तरतूदीचे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे त्यांचेवर अधिनियमातील कलम २०(१)नुसार रु.५५००/-इतकी शास्ती लादण्यात येत आहे. या शास्तीच्या रक्कमेचा भरणा चार समान मासीक हप्त्यात शासकीय कोषागारात करावा.

नाशिक

दिनांक ०३/०२/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

१ श्री. श्रावण यशवंत खेरनार, अभिरुची अपार्टमेंट, बोरसे नगर, गोंदूर विमानतळ रोड, देवपूर, धुळे.

- २ जन माहिती अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) विभाग, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) विभाग, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/२८
दिनांक ३-२-२०११

१ श्री. रमेश जीवन माळी : अपिलार्थी : उपस्थित
वाखारकर नगर, १५९, कॉटन मार्केट मागे,
धुळे, जि. धुळे.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लिपिक,	: प्रतिवादी : उपस्थित
सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नंदुरबार.	
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नंदुरबार.	: अनुपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक.१८/३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १८/१२/०९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग, नंदुरबार यांच्या कडून आदिवासी विकास योजनांतर्गत सन २००६ ते २००८ या आर्थिक वर्षात, प्रशासकीय इमारत/कार्यालय बांधकामासंबंधीत दोन

मुद्द्यांव्दारे मागितलेली आहे. अपीलार्थी यांनी त्याचा अर्ज दिनांक २०/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नंदुरबार यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आयोगाकडील उपलब्ध कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जनमाहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग नंदुरबार यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १३/०१/२०१० नुसार अपिलार्थीना असे कळविले आहे की, त्यांना हवी असलेली माहिती विस्तृत स्वरूपाची असल्याने अपीलार्थीनी प्रत्यक्ष कार्यालयात हजर होऊन हव्या असलेल्या माहितीचे अवलोकन करावे. अपिलीय अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नंदुरबार यांना त्यांचे पत्र दि. १/२/१० नुसार सुनावणीसाठी दि. ११/२/१० निश्चित केल्याचे कळविले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, माहिती मिळाली नाही तसेच तिसऱ्यांदा बोलविल्यानंतर अपिलाची सुनावणी झाली. तसेच अपिलाचा निर्णय प्राप्त झाला नाही. माहिती अवलोकनासाठी बोलविल्याचे पत्र मिळाल्याचे त्यांनी मान्य केले. जनमाहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लिपिक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग नंदुरबार यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपीलार्थीनी माहितीच्या अवलोकनासाठी लिहिलेले दि. १३/०१/२०१० चे पत्र पोष्टाचा दाखला घेऊन पाठविण्यात आले हाते. आणि या प्रित्यर्थ पोष्टाच्या दाखल्याची प्रत त्यांनी दाखल केली आहे. तसेच त्यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, प्रथम अपिलासाठी बोलाविल्याचे पत्र त्यांनी अपिलार्थीना यु.पी.सी.द्वारे पाठविले असून, या प्रित्यर्थ पोष्टाचा दाखला दि. ०२/०२/२०१० ची प्रत त्यांनी दाखल केली. तसेच प्रथम अपिलाचा निर्णय अपिलीय अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सा. बां. विभाग, नंदुरबार यांनी त्यांचे पत्र दि. २५/०२/२०१० नुसार निर्गमीत केला असून, अपील निकाली काढण्यात आल्याचे कळविले आहे. या आदेशात असे नमूद केले की, जन माहिती अधिकारी यांनी पत्र दि. १३/१०/२०१० नुसार अपिलार्थीस माहितीचे अवलोकन करण्यासाठी कार्यालयात येणेबाबत कळविले आहे. तसेच सुनावणीच्या दिवशी म्हणजे दि. ११/०२/२०१० रोजी अपिलार्थी सुनावणीसाठी त्यांचे कार्यालयात आले असता, जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थीस माहिती अवलोकनासाठी उपलब्ध करून दिली व त्यांना नेमक्या आवश्यक असलेल्या छायाप्रती देण्याची तयारी दर्शविली. अपिलार्थीनी माहितीचे अवलोकन केले व छायाप्रतीची आवश्यकता

नसल्याचे सांगितले. अपिलार्थीचे माहिती अवलोकन करून समाधान झालेले असल्याने अपील निकाली काढण्यात आले असे नमूद केले आहे. प्रथम अपीलावर झालेल्या दि.२५/०२/२०१० च्या आदेशाची प्रत यु.पी.सी.द्वारे अपिलार्थीना पाठविली असून, त्या प्रित्यर्थ पोष्टाचा दाखला दि.२५/०२/२०१० ची प्रत दाखल करण्यात आली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व विद्यमान जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहता असे आढळून येते की, अपिलार्थी यांनी दि.१८/१२/२००९ रोजीच्या मूळ अर्जास, अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत, जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दि.१३/०१/२०१० नुसार प्रथम प्रतिसाद देऊन माहिती अवलोकनासाठी बोलविले आहे. तसेच जन माहिती अधिकारी यांनी व अपिलीय अधिकारी यांनी अपिलार्थीना वेळोवेळी पाठविलेल्या पत्रांच्या पोष्टांच्या दाखलांच्या प्रती दाखल केल्या आहेत. यावरून त्यांनी ती पत्रे / आदेश अपिलार्थीना पाठविले आहेत असे सिद्ध होत आहे. त्यामुळे अपिलार्थी ही पत्रे न मिळाल्याचे सांगत आहेत हे मान्य होण्यासारखे नाही व त्यांना खरोखरच माहितीची आवश्यकता आहे काय याबाबत शंका येते. जन माहिती अधिकारी यांनी, माहिती देण्याबाबत टाळाटाळ केली आहे असे दिसून येत नाही. तथापि, अपिलार्थीना माहिती हवी असल्यास त्यांना ती मिळावी या सद्हेतूने जन माहिती अधिकारी यांना असे आदेशित करण्यात येते की, त्यांनी अपिलार्थीना माहिती अवलोकनास्तव पुन्हा एकदा संधी द्यावी व अपिलार्थीनी १५ दिवसांत जन माहिती अधिकारी यांचे कार्यालयात उपस्थित राहून माहितीचे अवलोकन करावे. जन माहिती अधिकारी यांना पुढे असेही आदेशित करण्यात येते की, अपिलार्थीनी माहिती अवलोकन केल्यानंतर त्यांना हव्या असलेल्या कागदपत्रांच्या छायाप्रती त्यांना विनामूल्य उपलब्ध करून द्याव्यात. कारण अपिलार्थी यांनी त्यांच्या मूळ अर्जात ते दारित्र्य रेषेखालील असल्याचे नमूद केले आहे.

प्रसंगावशात असेही नमूद करण्यात येते की, वरिष्ठ लिपिक यांना जन माहिती अधिकारी म्हणुन नेमलेले दिसते. वरिष्ठ लिपिक हया पदावरील व्यक्तीस जन माहिती अधिकारी म्हणून नेमल्यास ते अधिनियमाच्या तरतूदीचे योग्य प्रकारे पालन करू शकणार नाहीत असे दिसते. तसेच त्यांना स्वतंत्रपणे पत्रावर स्वाक्षरी करण्याचे अधिकार नाहीत. या प्रकरणी अपिलार्थीना माहिती अवलोकनासाठी लिहिलेले दि.१३/०१/२०१० चे पत्र माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, सा.

बां. विभाग, नंदुरबार यांच्या सहीचे आहे. माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ ची योग्य प्रकारे अंमलबजावणी होण्याच्या दृष्टीने मुख्य अभियंता, सा. बां. प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, उप विभागाबाबत उपविभागीय अभियंता यांना जन माहिती अधिकारी म्हणून नेमावे. तसेच विभागाच्या बाबतीत उप कार्यकारी अभियंता यांना जन माहिती अधिकारी म्हणून नेमावे. तसेच प्रथम अपिलीय अधिकारी म्हणून कार्यकारी अभियंता, सा. बां. विभाग, नंदुरबार यांची नेमणूक करण्यात यावी. अशाच प्रकारचे आदेश पूर्वीही काही प्रकरणामध्ये देण्यात आलेले आहेत. तथापि, मुख्य अभियंता, सा. बां. प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांनी या प्रकरणी यथोचित कार्यवाही केल्याचे अद्याप दिसून येत नाही. या शिफारशीच्या अनुषंगाने कार्यवाही करण्यासाठी या आदेशाची एक प्रत मुख्य अभियंता, सा. बां. प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांना देण्यात यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभुमीवर अपिलार्थीचे आयोगाकडील द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र.२८/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

०३/०२/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. रमेश जीवन माळी, वाखारकर नगर, १५९,कॉटन मार्केट मागे, धुळे
- २ जन माहिती अधिकारी तथा वरिष्ठ लिपिक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा उपकार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ मुख्य अभियंता, सा. बां. प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/२५
दिनांक ०३-०२-२०११

१ श्री. मोहन यमाजी सानप : अपिलार्थी : उपस्थित

२०६ ब, सुभाष नगर, वंजारी गल्ली,
जुने धुळे - १, जि. धुळे.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित

अभियंता, धुळे महानगरपालीका, धुळे

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित

सहा.आयुक्त, धुळे महानगरपालीका, धुळे

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे
दिनांक.१८/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा
अर्ज दि.१७/०८/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा बांधकाम अभियंता, धुळे
महानगरपालीका, धुळे यांच्याकडे, महानगरपालीका हढीत दि.३० जून, २००३ ते अर्जाच्या
दिनांकापावेतो, बांधकाम विभागाअंतर्गत झालेल्या कामांची खर्चनिहाय यादी, कामाचा प्रकार, वार्ड
क्रमांक, ठिकाण,ठेकेदाराचे नाव, कामाचा पूर्णत्वाचा दाखला, ही माहिती मागीतली आहे. ही माहिती
प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थीनी त्यांचा अर्ज दि.२२/११/२००९ अन्वये अपिलीय अधिकारी तथा

सहाय्यक आयुक्त, धुळे महानगरपालीका,धुळे यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले. अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक आयुक्त, धुळे महानगरपालीका, धुळे यांनी या प्रकरणी दि.१६/१२/२००९ रोजी सुनावणी घेऊन अपील मान्य करण्याचे आदेश त्यांचे पत्र दि.२२/१२/२००९ नुसार पारीत केले. या अपीलाच्या निर्णयात/ आदेशात जन माहिती अधिकारी तथा बांधकाम अभियंता, धुळे महानगरपालीका,धुळे यांना आदेश केले की, अपिलार्थी यांनी मागितलेली माहिती खूप जास्त असल्याने अपिलार्थी यांना एका महिन्यात एका वर्षाची माहिती या प्रमाणे सहा वर्षाची माहिती देण्यात यावी.

जन माहिती अधिकारी तथा अभियंता, धुळे महानगरपालीका,धुळे यांनी त्यांचे पत्र दि.९/१२/२०१० नुसार अपिलार्थीना प्रथमतः सन २००८-०९ या वर्षाची माहिती पुरविली आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, माहिती अपूर्ण मिळाली असून विलंबाने मिळालेली आहे. काय माहिती अपूर्ण मिळाली आहे या बाबत विचारणा/तपासणी केली असता त्यांनी असे सांगितले की, पाठविलेल्या माहितीवर टँक्स डिडक्शन साठीची माहिती असे शिर्षक आहे. तथापि या प्रपत्रामध्ये कामाचे नाव, प्रकार, खर्च, ठेकेदाराचे नांव वगैर माहिती दिसून येते. तथापि कामाचा पुर्णत्वाचा दाखला याबाबतचा उल्लेख दिसून येत नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा अभियंता, धुळे महानगरपालीका,धुळे यांनी असा युक्तीवाद केला की, माहिती फारच विस्तृत स्वरूपाची आहे. एका वर्षात जवळजवळ ७०० कामे असतात आणि अशा प्रकारची माहिती सहजरीत्या उपलब्ध नाही व ही माहिती ७०० फाईल्समधून शोधून काढावी लागते. त्यांच्या लेखा विभागामार्फत टँक्स डिडक्शन संदर्भात कंत्राटदाराने केलेल्या कामाची किमत व त्या अनुषंगाने माहिती ही अलीकडे दोन वर्षात बनविली जात आहे. तथापि, त्यापूर्वी एकत्रित प्रपत्रे बनविली जात नक्ती तर दरवर्षी टँक्स डिडक्शन बाबत प्रत्येक ठेकेदाराला त्यांच्याशी संबंधित माहिती दिली जात होती. त्यांनी पुढे असाही खुलासा केला की, अपिलार्थीना सर्व माहिती विनामूल्य पुरविण्यात आली आहे. तसेच त्यानंतर दि.९/१२/२०१० नंतर पुन्हा उर्वरित वर्षाची माहिती दि.१५/४/२०१० चे पत्रान्वये शिपायामार्फत पाठविली असता माहिती स्विकारण्यात आली नाही असे सांगितले व त्या प्रित्यर्थ त्यांनी स्थानिक टपाल बुकची झेरॉक्स प्रत उपलब्ध करून दिली. तसेच दि.११/१०/२०१० रोजी यु.पी.सी. द्वारे माहिती पाठविली आहे व या यु.पी.सी.च्या प्रित्यर्थ पोस्टाच्या दाखल्याची झेरॉक्स प्रत जोडली आहे. तथापि जन माहिती अधिकारी तथा बांधकाम

अभियंता, धुळे महानगरपालीका,धुळे यांनी पुढे असाही खुलासा केला की, दोन वर्षांची माहिती (सन २००३-०४ व २००४-०५) आता तयार आहे. तसेच प्रत्येक कामाच्या नस्तीवरून वर्क ऑर्डरची तसेच पूर्णत्वाच्या दाखल्याच्या झेरॉक्स प्रत ही काढण्यात आली असून ती अपिलार्थीना दहा दिवसांच्या आत देण्यात येईल. अपिलार्थीना माहितीची आवश्यकता असल्याने माहिती स्विकारण्यास त्यांनी सहमती दर्शविली आहे. जन माहिती अधिकारी तथा बांधकाम अभियंता, धुळे महानगरपालीका,धुळे यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेल्या माहितीपैकी, उर्वरीत द्यावयाची राहीलेली माहिती १५ दिवसात रजिस्टर पोस्टाने अपिलार्थीना विनामूल्य देण्यात यावी.

सुनावणीच्या वेळी अपिलार्थीनी असेही स्पष्ट केले की, त्यांना माहितीची आवश्यकता असून, माहिती विस्तृत स्वरूपाची असल्याने व ती त्यांनी तयार केलेली असल्याने, विलंबाबाबत जन माहिती अधिकारी तथा अभियंता, धुळे महानगरपालीका,धुळे यांच्यावर दंड लावण्याची त्यांची अपेक्षा नाही. तसेच सुनावणीच्या दरम्यान अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक आयुक्त, धुळे महानगरपालीका,धुळे यांना विचारणा केली असता त्यांनी असे संगितले की, कामांच्या आढावा बैठकीसाठी किंवा मासिक, त्रैमासिक, कामनिहाय प्रगती अहवाल अशी म्युनसीपल फंडातील कामांबाबतची माहिती त्यांच्याकडे एकत्रितपणे उपलब्ध नसते. यासाठी आयुक्त, धुळे महानगरपालीका, धुळे यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, माहिती अधिकार अधिनियम लागू झाल्यापासून अधिनियमाच्या कलम ४ मधील सूचनेप्रमाणे अर्जदारांना सर्व प्रकारची माहिती वेळेत उपलब्ध क्हावी या दृष्टीने उचित पद्धती अवलंबविण्यात यावी. तसेच या प्रकरणी जरी अपिलार्थीची दंडाची अपेक्षा नसली तरी माहिती उशिराने दिलेली असल्याने संबंधित जन माहिती अधिकारी तथा बांधकाम अभियंता, धुळे महानगरपालीका,धुळे यांना ताकीद देऊन माहिती उपलब्धतेबाबत आयुक्तांनी पद्धती घालून द्यावी व त्यास्तव त्यांना मार्गदर्शन करावे अशी आयुक्तांना शिफारस करण्यात येत आहे. अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक आयुक्त, धुळे महानगरपालीका, धुळे यांनीही विस्तृत माहिती असल्याने अपिलार्थीना माहिती अवलोकनासाठी न बोलविता माहिती पुरविण्यासाठी अवास्तव जादा कालावधीचे आदेश दिलेत हेही उचित नाही. या प्रकरणीही आयुक्त यांना अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक आयुक्त,धुळे महानगरपालीका, धुळे यांना समज देण्याबाबत शिफारस करण्यात येत आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपील अंशतः मान्य करण्यात येत आहे व खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक २५/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा बांधकाम अभियंता धुळे महानगरपालीका, धुळे यांना अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेल्या माहितीपैकी द्यावयाची राहीलेली उर्वरीत माहिती अपिलार्थीना १५ दिवसात विनामूल्य रजिस्टर पोस्टाने पुरवावी.

नाशिक

दिनांक ०३/०२/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. मोहन सयाजी सानप, २०६ ब, सुभाष नगर, वंजारी गल्ली, जुने धुळे - १, जि. धुळे.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा बांधकाम अभियंता, धुळे महानगरपालीका, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा सहा.आयुक्त, धुळे महानगरपालीका, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ आयुक्त, धुळे महानगरपालीका, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ धुळे निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/७४
दिनांक ३-२-२०११

१ श्री. शेख अमीन हमीद, : अपिलार्थी : उपस्थित
मुसलमान मोहल्ला, शहा झेरॉक्स जवळ,
ता.नवापूर जि.नंदुरबार

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : अनुपस्थित
पुरवठा निरीक्षक, तहसील कार्यालय,
नवापूर, जि. नंदुरबार.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
तहसीलदार, नवापूर, जि.नंदुरबार.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ९/४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २४/१२/२००९ अन्वये तहसीलदार कार्यालय, पुरवठा विभाग, नवापूर यांच्या कार्यालयात असलेले कर्मचारी श्री.गणेश मराठे यांचे बाबतीत एकूण ५ मुद्यांची माहिती मागीतली. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ४/२/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी

तथा तहसीलदार, तहसील कार्यालय, नवापूर, जिल्हा नंदुरबार यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. तहसीलदार, नवापूर यांनी दिनांक २३/३/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन अपील अंशतः मान्य करण्यात येत असल्याचा निर्णय दिला. या निर्णयाद्वारे त्यांनी जन माहिती अधिकारी पुरवठा शाखा यांना यापुढे कोणत्याही प्रकरणात विलंबाने माहिती दिली जाणार नाही अशा सक्त सूचना दिल्या आहेत.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना माहिती विलंबाने मिळाली आहे व त्यांनी ज्यांच्याबाबत माहिती मागीतलेली आहे ते श्री. गणेश मराठे हे आजही त्या कार्यालयात कार्यरत आहेत. अपिलार्थीनी त्यांचे लेखी निवेदन दाखल केले व माहिती विलंबाने दिल्याने जन माहिती अधिकारी यांचेवर दंड लावण्याची विनंती केली.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा पुरवठा निरीक्षक उपस्थित नाहीत. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान तहसीलदार नवापूर हे उपस्थित आहेत. तथापि या प्रकरणी ते व्यवस्थित माहिती देऊ शकले नाहीत. त्यांच्या कार्यालयातील एका सहाय्यकाची मदत घेण्याची त्यांची विनंती मान्य करून त्या सहाय्यकास बाजू मांडण्याची संधी देण्यात आली. ते सुध्दा काही मुद्यांशी संबंधित कागदपत्रे उपलब्ध करून देऊ शकले नाहीत. अपिलीय अधिकारी यांचे प्रतिनिधी यांनी असा खुलासा केला की, तत्कालीन पुरवठा निरीक्षक, नवापूर, तहसील कार्यालय, (श्री. एम.एस.गावीत) हे बदलून गेले आहेत. तसेच अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालीन तहसीलदार (श्री.डी.एम.अहिरे) सेवानिवृत्त झाले आहेत. अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान तहसीलदार, नवापूर यांचे खुलाशावरुन असे दिसून आले की, श्री.मराठे हे सुशिक्षित बेरोजगार म्हणून त्यांना काम देण्यात आले आहे. ते सन १९९६-९७ पासून काम करीत आहेत. तहसीलदार यांनी मान्य केले की, जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार कार्यालयाकडून सुशिक्षित बेरोजगारांची यादी मागवून त्या याद्यांप्रमाणे एक वर्षासाठी सुशिक्षित बेरोजगार उमेदवारांना नेमणूक देता येते व तीची मुदत ३ वर्षापर्यंत वाढविता येते. तथापि या प्रित्यर्थ त्यांचेकडे शासन निर्णयाची मागणी करूनही शासन निर्णय ते उपलब्ध करून देऊ शकले नाहीत. दरवर्षी जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार कार्यालयाकडून यादी मागवून नेमणूक करणे गरजेचे आहे हे त्यांनी मान्य केले. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन पुरवठा निरीक्षक यांनी त्यांच्या मुद्दा क्र.४ च्या उत्तरात त्यांनी श्री.मराठे यांच्या बाबतीत मस्टर/हजेरीबुक ठेवता येत नाही असे लेखी उत्तर दिलेले आहे. सुनावणीच्या दरम्यान या अनुषंगाने विचारणा केली असता अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार नवापूर व त्यांचे सहाय्यक हे श्री.गणेश

मराठे यांना मानधन अदा करण्यासाठी, त्यांची कार्यालयातील उपस्थिती ते कशी तपासतात किंवा ते त्यांच्या उपस्थितीबाबत दाखला कशाच्या आधारे देतात याबाबत खुलासा करू शकले नाहीत. एकंदरीत तहसीलदार नवापूर यांच्या कार्यालयातील पुरवठा शाखेचा तसेच तहसीलदार, नवापूर यांचाही या प्रकरणी बराच हलगर्जापणा दिसून येत आहे. तरी ही बाब जिल्हाधिकारी, नंदुरबार यांच्या अखत्यारीतील असल्याने याबाबतची पुढील उचित कार्यवाही करणेबाबत जिल्हाधिकारी, नंदुरबार यांना शिफारस करण्यात येत आहे. श्री.मराठे १९९६-९७ पासून आजतागायत जर कामावर असतील तर, अपिलार्थी यांनी याबाबत डिसेंबर, २००९ मध्ये माहिती मागवूनही नियमबाबाह्य काम होत असल्यास याबाबत अपिलार्थी जिल्हाधिकारी, नंदुरबार यांचेकडे तक्रार अर्ज दाखल करू शकतील. तथापि ही बाब जिल्हाधिकारी, नंदुरबार यांच्या अखत्यारीतील असल्याने याबाबत या आदेशाची एक प्रत जिल्हाधिकारी, नंदुरबार यांना पुढील उचित कार्यवाहीसाठी देण्यात यावी. तसेच विद्यमान तहसीलदारही सुनावणीसाठी योग्य तयारीने व कागदपत्रांसह हजर न राहिल्याने बरीचशी माहिती पुरवू न शकल्याने तसेच अपिलार्थीच्या मुद्यांना मुद्येसूद उत्तरे देऊ न शकल्याने माहितीचा अधिकार अधिनियमातील त्यांचे अज्ञानही उघडे पडले. तरी या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, नंदुरबार यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, विद्यमान तहसिलदार यांच्या या कार्यशैलीतील कर्तव्यपरायणतेच्या अभावाबाबतची नोंद जिल्हाधिकारी, नंदुरबार यांनी घ्यावी.

अपिलार्थी यांचा मूळ अर्ज दिनांक २४/१२/२००९ चा असून जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन पुरवठा निरीक्षक तहसील कार्यालय, नवापूर यांना अपिलार्थीच्या या अर्जास दिनांक ६/२/२०१० चे पत्रानुसार प्रथम प्रतिसाद देवून माहिती पुरविली आहे. अशा प्रकारे त्यांनी १३ दिवसाच्या विलंबाने माहिती पुरवून अधिनियमाच्या कलम ७ (१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे अधिनियमाच्या कलम २० (१) नुसार ते रु. ३२५०/- इतक्या शास्तीस पात्र होत आहेत. तरी जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन पुरवठा निरीक्षक (एम.एस.गावीत) यांचेवर रु. ३२५०/- ची शास्ती का लादण्यात येवू नये? याबाबतचा खुलासा त्यांनी हा आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसात आयोगाकडे सादर करावा. विहित मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास जन माहिती अधिकारी यांचे काहीही म्हणणे नाही असे गृहीत धरून शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येईल.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. ७४/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा पुरवठा निरीक्षक यांनी १३ दिवस माहिती उशिरा देवून अधिनियम कलम ७ (१) चे उल्लंघन केले असल्याने त्यांच्यावर अधिनियम कलम २० (१) नुसार रु. ३२५०/- शास्ती का लादण्यात येवू नये याबाबतचा खुलासा हे आदेश निर्गमित होताच ३० दिवसाच्या आत आयोगाकडे थेट सादर करावा. विहित मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येतील.

नाशिक

दिनांक

०३/०२/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. शेख अमीन हमीद, मुसलमान मोहल्ला, शाहा झेरॉक्स जवळ, ता.नवापूर जि.नंदुरबार
- २ जन माहिती अधिकारी तथा पुरवठा निरीक्षक, तहसील कार्यालय, नवापूर, जि. नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार (विद्यमान) तहसील कार्यालय, नवापूर, जिल्हा नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/६८
दिनांक ०३-०२-२०११

१ श्री. शेख अमिन हमीद : अपिलार्थी : उपस्थित
मुसलमान मोहल्ला, शहा झेरूक्सजवळ,
नवापूर, जि. नंदुरबार.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : अनुपस्थित
पुरवठा निरीक्षक, पुरवठा शाखा,
तहसिल कार्यालय, नवापूर.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
तहसिलदार, तहसिल कार्यालय, नवापूर.

निणय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे
दिनांक.०८/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा
अर्ज दि.२९/१०/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा पुरवठा निरीक्षक, तहसील कार्यालय,
नवापुर यांच्याकडे सन २००७ ते मार्च, २००९ पर्यंतच्या पुरवठा विभाग, तहसील कार्यालय, नवापूर

यांच्याकडे झालेल्या लेखा परीक्षण अहवालाची सत्यप्रत व या लेखा परीक्षण बाबीची इतर माहिती सविस्तरपणे नमूद करून दोन मुद्द्यांद्वारे माहिती मागीतली होती. तसेच मुद्दा क्रमांक एक व दोन यात नमूद केल्याप्रमाणे जे अभिलेख, रेकॉर्ड, दस्तऐवज व अन्य कागदपत्रे उपलब्ध आहेत व ज्याच्या आधारे अर्जदाराला माहिती व माहितीशी संबंधीत कागदपत्रे पुरविण्यात येणार आहेत त्यांचे निरीक्षण करण्याकरीता अर्जदारास वेळ व दिनांक कळविण्यात यावा अशा प्रकारची माहिती मागीतली आहे.

माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.३०/११/२००९ अन्वये अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार, तहसिल कार्यालय, नवापूर जि.नंदुरबार यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. तहसिलदार, नवापूर यांनी त्यांचे पत्र दि.६/२/२०१० नुसार अपील मान्य केले व निर्णयात असे नमूद केले की, अपिलार्थीनी मागणी केलेली माहिती व निरीक्षणासाठी मागीतलेली माहिती अपील निर्णय पारीत झालेपासुन आठ दिवसाचे आत विनामूल्य दयावी तसेच निरीक्षणासाठी दिनांक व वेळ कळवावी.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, माहिती दिलेली नाही तसेच निरीक्षणासाठी मूळ अर्जात मागणी करूनही त्यासाठी दिनांक व वेळ कळविलेला नाही. अपिलार्थीनी याबाबत लेखी निवेदनही सादर केलेले आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान तहसिलदार, नवापूर यांनी असा खुलासा केला की, अपिलार्थीनी मागणी केलेल्या ३ वर्षाच्या कालावधीत लेखा परीक्षण झालेलेच नाही. या स्वरूपाचे पत्रही त्यांनी तयार करून आणले आहे व ते पत्र आज रोजी आयोगासमोर त्यांनी अपिलार्थी यांना समक्ष हस्तांतर केले.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार, नवापूर यांचा युक्तीवाद पाहता असे आढळून आले आहे की, अपिलार्थीनी ३ वर्षाची लेखा परिक्षणाची माहिती मागीतलेली आहे. जर या कालावधीत लेखापरिक्षण झालेच नव्हते तर, तशी माहिती जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन पुरवठा निरीक्षक, तहसिल कार्यालय, नवापूर यांनी अपिलार्थीना अधिनियमातील तरतुदीनुसार ३० दिवसात पुरविणे बंधनकारक होते. अपिलीय अधिकारी यांनी असा खुलासा केला की, तत्कालीन पुरवठा निरीक्षक, श्री. एम.एस.गावीत बदलुन गेले आहेत व विद्यमान पुरवठा निरीक्षक हे आज सुनावणीसाठी उपस्थित नाहीत. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन पुरवठा निरीक्षक (श्री.एम.एस.गावीत) यांनी अधिनियमातील कलम ५(१)

मधील तरतुदीनुसार विहीत वेळेत माहिती न पुरवून अधिनियमातील या कलमाचे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे त्यांच्यावर रु.२५,०००/- ची शास्ती का लादण्यात येऊ नये याबाबतचा खुलासा त्यांनी हे आदेश प्राप्त होताच आयोगाकडे ३० दिवसाचे आत सादर करावा. विहीत मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काहीही म्हणणे नाही असे गृहीत धरून शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येतील.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थाचे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ६८/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन पुरवठा निरीक्षक (श्री.एम.एस.गावीत) पुरवठा शाखा, तहसिल कार्यालय, नवापूर, यांनी अधिनियमातील कलम ५(१) च्या तरतुदीनुसार विहीत वेळेत माहिती न पुरवून अधिनियमातील या कलमाचे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे अधिनियमातील कलम २०(१) नुसार ते शास्तीस पात्र होत असल्याने त्यांच्यावर रु.२५,०००/- शास्ती का लादण्यात येऊ नये याबाबतचा खुलासा त्यांनी हे आदेश प्राप्त होताच आयोगाकडे ३० दिवसाचे आत सादर करावा. विहीत मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काहीही म्हणणे नाही असे गृहीत धरून शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येतील.

नाशिक

दिनांक

०३/०२/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. शेख अमिन हमीद, मुसलमान मोहल्ला, शहा झेरूकसजवळ, नवापूर, जि. नंदुरबार
- २ जन माहिती अधिकारी तथा पुरवठा निरीक्षक, पुरवठा शाखा, तहसिल कार्यालय, नवापूर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार, तहसिल कार्यालय, नवापूर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४५
दिनांक ०३-०२-२०११

- १ श्री. दिलीप शिवाजी कापुरे, : अपिलार्थी : उपस्थित
मु.गरताड, पो.नरह्वळ, ता.जि. धुळे

विरुद्ध

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी,
जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
जिल्हा पुरवठा अधिकारी,
जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक.२५/०३/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.१९/१२/२००९ नुसार जिल्हाधिकारी, यांचे जन माहिती अधिकारी यांचेकडून धुळे जिल्हा पुरवठा अधिकारी श्री. नाना रामचंद्र तायडे यांचे व कुटुंबियांचे नावे असलेल्या जिल्ह्यातील मालमत्तेबाबत चार मुद्यांद्वारे माहिती मागीतली आहे. "मुद्दा क्र.३ ची माहिती प्राप्त झाली व इतर तीन मुद्यांबाबतची माहिती देण्याचे टाळण्यात आले आहे" असे कारण नमूद करून अपिलार्थी यांनी

त्यांचा अर्ज दि.२८/१/२०१० नुसार जिल्हाधिकारी, धुळे यांच्या अपिलीय अधिका-यांकडे प्रथम अपील अर्ज दाखल केला.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांनी त्यांचे पत्र दि.३१/१२/२००९ अन्वये तहसिलदार, धुळे, जिल्हा प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, धुळे व नगर भुमापन अधिकारी, धुळे यांना उद्देशून, अर्जदाराने दाखल केलेल्या माहितीच्या अधिकाराखालील अर्जाची छायांकीत प्रत जोडून, असे कळविले की, मुद्दा क्र.४ तहसिलदार, धुळे यांच्याशी संबंधित आहे. मुद्दा क्र.२ जिल्हा प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, धुळे यांच्याशी संबंधित आहे व मुद्दा क्र. १ हा नगर भुमापन अधिकारी, धुळे यांच्याशी संबंधित आहे. तरी या बाबतची माहिती त्यांच्याकडे उपलब्ध असल्याने अर्जदारास ती माहिती उपलब्ध करून देण्यासाठी अधिनियमाच्या कलम ६(३) नुसार अर्ज त्यांच्याकडे हस्तांतर करण्यात येत आहे आणि या पत्राची प्रत अपिलार्थीना देऊन त्यांना संबंधित तहसिलदार, धुळे, जिल्हा प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, धुळे व नगर भुमापन अधिकारी, धुळे यांच्याशी संपर्क साधण्यास कळविले व मुद्दा क्र. ३ ची माहिती याच पत्राद्वारे पुरविण्यात आली. अपिलीय अधिकारी तथा जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांनी त्यांचे पत्र दि.२४/२/२०१० नुसार अपिलार्थीना दि.३/३/२०१० रोजी सुनावणीस उपस्थित रहाण्याबद्दल कळविले, तथापि ते उपस्थित राहीले नाहीत. तसेच जन माहिती अधिकारी यांनी दि.३१/१२/२००९ चे पत्रान्वये पुरवठा शाखेकडे उपलब्ध असलेली माहिती पुरवली असून, उर्वरीत माहितीसाठी संबंधितांकडे अर्ज हस्तांतर केल्याचे कळविले असल्याने अपील निकाली काढले.

अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपीलाच्या सुनावणीचे पत्र त्यांना प्राप्त झाले नाही. तसेच तहसिलदार, धुळे, जिल्हा प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, धुळे व नगर भुमापन अधिकारी, धुळे यांच्याशी संपर्क साधला असता, त्यांनाही माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे यांचे दि.३१/१२/२००९ चे पत्र प्राप्त न झाल्याचे सांगितले. त्यामुळे त्यांना उर्वरीत तीन मुद्द्यांची माहिती उपरोक्त कार्यालयाकडून प्राप्त होऊ शकली नाही. सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी तसेच जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे हे त्यांचे पत्र दि.३१/१२/२००९ हे संबंधित खात्यांना पोहचल्याबाबतची पोहच दाखवू शकले नाहीत. तसेच त्यांचे पत्र दि.२४/२/२०१० हे यु.पी.सी.ने पाठविल्याबद्दलचा पोस्टाचा दाखला दाखवू शकले नाहीत.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी, जनमाहिती अधिकारी व प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचा युक्तीवाद पाहाता जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, त्यांनी तहसिलदार, धुळे, जिल्हा प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, धुळे व नगर भुमापन अधिकारी, धुळे यांना उद्देशून लिहीलेल्या त्यांच्या दि. ३१/१२/२००९ च्या पत्राची प्रत संबंधितांना आठ दिवसात प्राप्त होईल हे पाहावे. अपीलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली तीन मुद्यांमधील माहिती, हा अर्ज प्राप्त होताच २० दिवसात माहिती अधिकारी, तहसिलदार कार्यालय, धुळे, माहिती अधिकारी, जिल्हा प्रादेशिक परिवहन अधिकारी कार्यालय, धुळे व माहिती अधिकारी, नगर भुमापन अधिकारी कार्यालय, धुळे यांनी अपिलार्थीना विनामूल्य रजिस्टर पोस्टाने पुरवावी.

यासाठी या निर्णयाची एक प्रत तहसिलदार, धुळे, जिल्हा प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, धुळे व नगर भुमापन अधिकारी, धुळे यांना देण्यात यावी. माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, धुळे यांनी अधिनियमाच्या कलम ६(३) नुसार तहसिलदार, धुळे, जिल्हा प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, धुळे व नगर भुमापन अधिकारी, धुळे यांना अर्ज हस्तांतर करतांना ते यु.पी.सी./रजि.पोस्ट द्वारे पाठविण्याची खबरदारी न घेता किंवा संबंधितांना ते पोहचल्याची खात्री न केल्याने जिल्हाधिकारी, धुळे यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पुरवठा अधिकारी, धुळे यांच्यावर, त्यांनी अधिनियमातील तरतूदीचे उल्लंघन केले असल्याने यथोचित कार्यवाही करावी. यासाठी या आदेशाची एक प्रत जिल्हाधिकारी, धुळे यांना देण्यात यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीचे आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहे.

आदेश

१. अपील क्रमांक ४५/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. तहसिलदार, धुळे, जिल्हा प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, धुळे व नगर भुमापन अधिकारी, धुळे यांचे कार्यालयातील माहिती अधिकारी यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, हे आदेश प्राप्त होताच त्यांनी अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी

केलेली त्यांचेशी संबंधित माहिती २० दिवसात विनामूल्य अपिलार्थीना
रजि.पोस्टाड्वारे पाठवावी.

नाशिक

दिनांक

०३/०२/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. दिलीप शिवाजी कापुरे, मु.गरताड, पो.नरक्काळ, ता.जि. धुळे.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी, धुळे, जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ तहसिलदार, धुळे, यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ६ जिल्हा प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, धुळे यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ७ नगर भुमापन अधिकारी, भुमापन कार्यालय, धुळे यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ८ निर्णय नस्ती.